

რედაქცია

სიმონსონოვის ქუჩაზე, ნაზაროვის სახლში, პირველ კლასიკურ გიმნაზიის უკან.
სელის-მოწერა, მიიღება თბილისში «დროების» რედაქციაში, ქუთაისში, ჭილაძეების წიგნის მაღაზიაში. გარეუბნ მცხოვრებთათვის ადრესი: ВЪ Тифлисѣ, въ редакцію «Дროбна»
«დროების» ფასი
თბილისის წლისა... 9 მან. სამის თვისა... 3 მან.
ექვსის თვისა... 5 მან. ერთის თვისა... 1 მან.

დროება

უასი ბანსხადებისა

სკრიპონზე რვა ვაბ. განცხადება მიიღება ქართული რუსულს და სხვა ენებზედ.
თუ საქიროება მოითხოვს, რედაქცია გაასწორებს და შეამოკლებს დასაბეჭდად გამოგზავნილ წერილებს. დაუბეჭდავად წერილებს რედაქცია ვერ დაუბეჭდებს.

ბამოლის ქოველ დღე ორშაბათს ბარდა.

ცალკე ნომერი «დროებისა» ღირს 5 კაპეიკა

მიიღება ხელის. მოწერა

მოძავალს 1884 წლისათვის ვახუთს

დროებაზედ

(წელიწადი მეცხრამეტე)

თბილისში, «დროების» რედაქციის კანტორაში, სიმონსონოვის ქუჩაზე, ნაზაროვის სახლში, პირველი კლასიკური გიმნაზიის უკან.
თელავში, ვანო როსტომაშვილთან.
ქუთაისში, ჭილაძეების წიგნის მაღაზიაში, ბუღვართან.
ბათუმში, წერა-კითხვის სკოლის მასწავლებელ მ. ი. ნათაძესთან.
გორში, საზოგადოების დეპოში, ადალო თუთაყვანს.
ქალაქს გარეუბნ მცხოვრებთა ამ ადრესით უნდა დაიბარონ გაზეთი: ВЪ Тифлисѣ, въ редакцію «Дროбна».

Table with 2 columns: Subscription duration and price.
წლით (12 თვით) — 9 მან.
11 თვით — 8 მან. და 50 კ.
10 თვით — 8 მან.
9 თვით — 7 მან. და 50 კ.
8 თვით — 7 მან.
7 თვით — 6 მან.
სოფლის მასწავლებელთათვის თვით — 2 მან.

ხვედრი ფული ხელის-მოწერა გაზეთის დაბარებისთანავე უნდა გამოგზავნოს რედაქციაში.

არწერენის თეატრი.

სამშაბათს, 27 დეკემბერს.

ბენეფისი

პ. მ. შამსიძისა

ქართული დრამატული დასის ამხანაგობასაგან წამოდგენილი იქნება

საზაპევი

ორაველია 5 მოქმედებ. და 8 სურათად. მხზულდება პ. შურცელაძისა.

დასაწყისი 8 საათზედ. (3—2)

თარჯიმნები ჩვენაშორ ბამოკიძე-ლავის ხელში.

თბილისი, 23 დეკემბერს.

არა ერთჯერ ყოფილა მოხსენებული ჩვენს გაზეთში, თუ საზოგადოდ მსაჯულებს და გამოძიებლებს. რა სუსტი თარჯიმნები ჰყავთ.

ან საიღამ უნდა იყვნენ ეს უკანასკნელი მარჯვენი და საქმენი, როდესაც თარჯიმნობას აღსრულებენ უბრალო მწერლები, რომელნიც რვა ან ათ მანათთან ჯამაგირზედა სხედან თვეში. ზოგი ესეც კი საკითხავად გაჭირდებით, — რა სჯობია, მუშად ყოფნა თუ თარჯიმნობათ. მათ შორის, რომელი უფრო მეტს ჯილდოს ღებულობსო. და რომელს უფრო მეტი მოვალეობა მოეთხოვებაო. მწერალი (ხშირად თარჯიმანიც) სამსახურის ჯილდოდ ღებულობს რვა მანათს, და დილის რვა საათიდან მოკიდებული მუშაობს შუადღის უკან მეხუთე საათამდე, ხანდისხან უფრო მეტსაც. შემდეგ ისადილებს და იმავე ღამეს ამზადებს მეორე დღისათვის ხელ-მოსაწერ ქაღალდებს. ამ გვარად იგი მუშაობს მთელი თვის

განმავლობაში; თვის 23-ს, ან 24 რიცხვს ღებულობს ჯილდოდ ამა მიმე ტვირთის ზიდვისათვის რვა მანათს. ან ერთ თუმანს. რა უყოს ამ საკლდე რვა მანათს? სადგომის ქირა მესცეს, თუ გარდებოდეს ვალი საქმლის ხარჯისა, თუ ტანისამოსი იყიდოს, წაღებო, ზამთარში შეშა, სამთელი და სხვა... დადგება თუ არა დღე ჯამაგირის მიღებისა, ირგვლივ მოადგებიან რვა მანათის პატრონ-მწერალს: მელუქნე, სახლის-პატრონი და სხვანი. თითო მანათი რომ ოთხ-ოთხ ნაწილად გაგლიჯოს, მიიღოს ვერ დააკმაყოფილებს თავის მოვალეთა! რასაც გააწვდენს — ხომ გააწვდენს, რაც არა და, კისერზე აწერენ თავიანთ გაქონილ დაფორებში ხსენებული მოვალენი. რა თქმა უნდა, რომ წლის განმავლობაში ვალი აღის სამოც-ოთხმოც მანათამდე. მისაც მდიდარი მშობლები ჰყავს, იმას კიდე არა უშავს-რა, რადგანაც ვალს მშობელნი გადუხდიან; მაგრამ რა უნდა ეშველოთ იმ ღარიბ ოჯახის შვილებს, რომელთა მშობლები არა თუ ვალს ვერ გადუხდიან თავიანთ შვილებს, არამედ პირ-იქით თვითვე თხოულობენ შემწეობას მათგან!

მივაქცევთ, მაგალითად, მკითხველების ყურადღებას კერძოდ იმ მოვალეობაზედ, რომელიც აწევთ კისერზედ გამოძიებლის თარჯიმნებს თავიანთ უფროსებისაგან: წელიწადში უკანასკნელი 120 საქმე მაინც უნდა გაათავოს გამოძიებელმა. ამ საქმეებისთვის რაც შრომა დასჭირდება თარჯიმანს, ეს თვით მკითხველმა წარმოიდგინოს. მაგრამ გარდა ამ ს, რვა მანათთანა მწერალმა-თარჯიმანმა უნდა ვადასწეროს ყველა საქმის

წარმოება უჯილდოვოდ ბრალდებულითა ვადასაცემად, რადგანაც კანონი მოითხოვს, რომ ბრალდებულს უნდა მიეცეს უზარაოდ პირი მთელის გამოძიებისა. იტიქრეთ, თუ რა დღეშია მწერალი. თითოეულ საქმიდამ უნდა გადმოწეროს, სულ რომ ცოტა, ათი-თორმეტი უფროცელი ქაღალდი მაინც და, თანამხმელ მისი მოვალეობისა, დაამზადოს სამსახურის სხვა ქაღალდებიც. რა თქმა უნდა, რომ ამ გვარად წვლებული ადამიანი ხშირად შესცოდავს რასმეს, უმტყუნებს საქმეში...

აქედამ ცხადათა სჩანს, თუ როგორ საქიროა, რომ თარჯიმნებს ეძლეოდეთ რიგიანი ჯამაგირი და გაუჩინონ უყვედური ლუკმა პური. მაშინ... თითონ სამართლის ტაძარიც დამსახურებს ჩვენის ხალხის თვალში ჯეროვანს პატივისცემას და სიმპატიას.

შინაური პროცესი

ქართული მონასტრის ბედი ათონის მთაზედ, როგორც ამ დღეებში ვაცნობთ მკითხველებს, საკეთილოდ დატრიალებულა. ხელმწიფე იმპერატორს უნებებია 15000 მანათის დანიშნა იოანე ლეთის-მეტყველის ეკლესიის ასაგებლად და სხვა ფრივაც მიუქცევია ყურადღება ქართველი ბერების შევიწროებულ მდგომარეობაზედ. ჩვენა ენახეთ წერილი მაკედონის გენერალურ კონსულითა მონასტრის წინამძღვართან მიწერილი ამ საგანზედ, რომელშიაც კონსული აცნობებს ხელმწიფე იმპერატორს ბძანებას. მსეთი თავგამოდება მთავრობის მხრივ მოხდა მამა ბარკალაიას მეგობრით, რომლის მუყაითობისა და მოხერხების მაღლობელნი უნდა იყვნენ ისინი, ვისაც კი ახარებს ქართული მონასტრის აღდგენა ათონის მთაზედ და ქართველი ბერების ბერძნების ხელიდამ დახსნა.

ქანეთიღამა გეწერენ: დროსუცებული მლის. მახეზოვის სიკვდილზედ არა ნაკლებ ყურადღებას იზიდავს აქაურის საზოგადოებისა ერთი პრთანელი გლეხის მოკვლა. ამ გლეხს თურმე წინა დღეს კამბეჩები დაჰკარგვია; ძეგნის დროს შეუტყვია, რომ მისი კამბეჩები დაუმწყვდევიათ მიხა შარალაშვილის მეზერებს. საღამო ქამს, გლეხს აუღია სახისი იმ ფიქრით, რომ ამას მიეცემ მეზერებსა და ჩემს კამბეჩებს დაეხსნია და წასულა მეზერებთან. მეზერებს, როგორც ამბობენ, ჯერ უტყვიათ ამ კაცისა-

თვის, შემდეგ დაუღრჩიეთ, წამოუღიანთ ღამით, შემოუტანით მოკლულის საკუთარს ეზოში და ჩაუგდიათ გომურში.

ამ ამბის შეტყობისთანავე ბაღდაშხრის პრისტავი მისულა პრთანაში, გაჰყოლია კვალს, რომლითაც მოუტანათ საწყალი გლეხი გომურში და მისულა სწორედ მეზერების ეზოში. აქ პრისტავს შეუშინებია ერთი ადგილი, სისხლით მოსვრილი, რომელიც იმის ფიქრით მოკლული გლეხის სისხლით იყო მოარწყული, ამოასკრა ის მიწა და გამოგზავნა მახრის უფროსთან, რომელმაც თავის მხრით გაგზავნა თბილისში გამოსაკვლევად, თუ რის სისხლია იმ მიწაზე დანთხეული ადამიანისა თუ საქონლისა. თუმცა სხვა-და-სხვას ლაპარაკობენ, მაგრამ მახრის დოქტორს, მოკლულის გვამის შემოწმების შემდეგ, ეთქვა, რომ ძალად სიკვდილის ნიშნები არა აქვსო. აქ არ შეგვიძლიან არ შეენიშნოთ, რომ ამ გვარს შემთხვევაში, როგორც კაცის მოკვლას, შემოწმება ერთის ექიმისაგან არა კმარა.

იქილამევე წერებიან

«არც ზოგიერთი წერიმალნი ბოროტებანი აძლევენ მოსვენებას ჩვენის მახეთის სოფლებსა. მათენ დება და გესმის: იმას ხარ-კამბეჩი მოჰპარესო, იმას ცხენიო, იმას საბძელი დაუწვესო, იმას ვენახი გადუკაფესო და სხვა ამისთანები. ხშირად ერთი რომელიმე ამ გვარი დანაკლისი სრულიად ასაწყვლებს ოჯახსა და საუკუნოდ უკიდურეს სიღატაკეში აგდებს. ამ აზრიო ხელმძღვანელობდენ ზოგიერთი მახეთის სოფლები, როდესაც ამ რამდენიმე წლის წინად შეადგინეს განჩინებანი მასზედ, რომ თუ სოფელში რომელიმე ოჯახს დააკლდა რამ აუკაცობით, მას ეს დანაკლისი მთელი სოფლისაგან ეზღოს. ჰფიქრობდენ სოფლის მცხოვრებნი უფრო მოერიდებიან მეზობლის მიუბედურებას, და მით სოფელში სანატრელი მშვიდობიანობა დამყარდებო.

შველა ეს განჩინებანი დამტკიცებული იქმნენ თვით გუბერნატორისაგან, მაგრამ ჩვენ ის გვაკვირებს, რომ ამ განჩინებებს თელავის აღმინისტრაცია ყურს აღარ უგდებს და მთელს სოფელს აღარ ახდევინებს მეზობლის დანაკლისსა. იმედი გვაქვს, რომ თ. ნ. ჩოლაყაშვილი ჯეროვანს ყურადღებას მიექცევს როგორც ამ გვარს ბოროტ-მოქმედებს სოფელში, აგრეთვე მათზე შედგენილს განჩინებებს... მკითხველებს ესომებათ ჩვენს შუშელი კორესპონდენტის ტელეგრაფი, რომელიც გვატყობინებდა, რომ სამხედრო სამსჯავრომ სიკვდილით

დასჯა გადუწყვიტა ოთხს დამაწმენდს, რომელნიც დაეცნენ მიომენის სახლს, მოპკოვოს სახლის პატრონი, გაზიდეს მისი საცხოვრებელი და აგრეთვე სახანძრო ნივთები. მორალს «მორიღ. მიმოხ.» სწერენ, რომ 25 ნოემბერს, ზანჯის გუბერნატორმა ეს განაჩენი წარუდგინა მთავარმართებელს დასამტკიცებლად. ობილისიდან კურიერით გაგზავნეს დამტკიცებული კონფირმაცია, რომელიც უკვე აღასრულეს 29 ნოემბერს ზან-იატახში, ზედ იმ ადგილზედ, სადაც თითონ დანაშაულობა მოხდაო. ბ. ზუბერნატორის განკარგულებით, აქ ყოველ მხრივ მოაწედა მრავალი ხალხი საყურებლად. სიკვდილით დასჯის სურათმა შესამჩნევად აღბეჭდილება მოახდინა ხალხზედა. ბ. ზანჯის გუბერნატორმა განუცხადა ხალხს ახალი დადებულება ქურდობის თაობაზედ, ცარცისა, გადაწვისა და სხვ. ამას დაუმატა, რომ ყოველი მათე პირი, რა ჩამოამალობისა და გვარიშვილობისაც გინდა იყო, აღმინისტრატორული განკარგულებით იქნება გარდასახლებული თავის ქვეყნიდანაო. ამ ლაპარაკის შემდეგ, მისმა ბრწყინვალეობამ იქვე დააჭერინა და გაგზავნა ქ. ზანჯაში ერთი გაყვლიანი შუშელი ბეგი, რომელიც იმ დროს იქ იმყოფებოდაო.

«ბაქოს უწყების» სიტყვით, მაღე ჩვენს რკინის გზაზედ მხოლოდ კერაში ერთხელ ივლის კურიერის მატარებელი; სხვა დღეებში კი ივლის საქონლისა და პასაჟირების საერთო მატარებელი. ამას იმ განზრახვით ჩადიან თურმე, რომ მეტი ნავთის გადაზიდვა შეიძლება და პასაჟირებს კი ამითი არა უჭირს-რა, რადგან მაინც აგრე რიგად მეტი ხალხი არ დადის რკინის გზითაო.

«მაეკაზი» გვაცნობებს, რომ ნავთის მწარმოებელთ დაუდგენიათ გამართონ ხოლომე კრებები ნავთის საქმის განსახილველად და ამ საგანზედ წარუდგენიათ კიდეც ნება-რთვის თხოვნა უმაღლესის მთავრობის წინაშე.

«დროების» კორექცია.

თელავი. ბაღდაშვილის და კამპ. ფულით სავაჭრო სახლმა შეიღებ დააყენა ჩვენს ხალხს იმ ნაწილს, რომელსაც რომელიმე საქმისათვის ფული დასჭირდება ხოლომე და მით იძულებულია, სხვა წყაროს უქონლობისგან, მიმართოს მოხსენებულს სავაჭრო სახლსა. წელს განაფხულზედ «დროებაში» მოყვანილი იყო დაწერილებითი ცნობანი და ანგარიშები იმაზე, თუ როგორს მოეახშე სარგებელს იღებს ბ. ბაღდაშვილი მსესხებლებისგან. ახლა ჩვენ გესურს კიდეც ერთხელ გავაფთხილოთ ჩვენი გულ-კეთილი ხალხი და მოგვყავს ამისათვის ცოცხლი მაგალითი. ამთვის დაიდევს ერთმა თავადმა **მ. რ.**

ისესხა მოხსენებული სავაჭრო სახლი-დამ **300** მანათი ფული ექვსი თვის ვადით. სარგებელი ამ ფულში გამოურიცხეს შვიდი თუმანი, ე. ი. ოც-და-ათი თუმნის მაგიერად თავადმა მიიღო მხოლოდ ოც და-სამი თუმანი და ექვსი თვის შემდეგ კი ისევ ოც-და-ათი თუმანი უნდა შეიტანოს. ინგარიშით, ბატონებო, ვინც ანგარიში იცით, და ნახეთ, რომ ბ. ბაღდაშვილი და მის მსგავსი კამპ. იღებს **60** პროცენტზე მეტს, ე. ი. ყოველ ნაღდს მანეთზე ბაღდაშვილმა და კამპ. აძრეს გაჭირებულს თავადს სამ აბაზზედ მეტი; მაგრამ ყველაფერსა აქვს დასასრული და ევანებთ ბაღდაშვილებსაც ეწია ზღვივის დრო. **ბ. ი. პ. რ.** —ლის და სხვათა მეცადინეობით თელავში გაიხსნა ევროპულად გასხსნებელ-შემნახველი ამხანაგობა, ანუ **საღმრთო ბანკი**, რომელშიაც ამხანაგად მიიღებიან მთელი თელავის მაზრის მცხოვრებნი, სრულ-წლოვანი ვაჭრი და ქალნი. ამხანაგად ამ დაწესებულებაში მიიღება ყველა, ვინც შეიტანს თვეში არა ნაკლებ ერთს მანეთისა, ვიდრე ამხანაგეს არ შეუძრულობდა სრული წილი ექვსი თუმანი. **თუ** რა დიდი განსხვავება აქვს ამ ამხანაგობისაგან და ბაღდაშვილების სავაჭრო სახლი-დამ ფულის სესხვას, ცხადათა სჩანს იქიდან, რომ თუ თავად **მ. რ.** ის ოც-და-ათი თუმანი ამ ამხანაგობიდან ესესხნა ექვსი თვით, გამგობა ამხანაგობისა შვიდი თუმნის მაგიერად მხოლოდ თანამეტი მანეთს გამოართმევდა და წლის დასასრულს საზოგადო მოგებიდანაც უწყებულს წილს მიჰსცემდა, ასე რომ იმ ოც-და-ათი თუმნის სესხვა დაუჯდება ექვსი თვით არა უმეტეს შვიდი-რვა მანეთისა. ასე განუზომელოდ სასარგებლო არის საზოგადო საქმის დაფუძნება და ამიტომ იმეღია, რომ ყველა ქართველი, რომელსაც ვერ კიდეც გული უღვივის და სიპატოროს არ დაუკარგავს, ამ ახლად დაწყებულს საქმეს მიეკედლება და წესდების მტკიცე აღსრულებით წარმართავს, როგორც თვის პირადს საქმეს, ასე მთელი ხალხისას. **ღანებეთ, ბატონებო,** ბაღდაშვილებს და მის მსგავს მეფანშევებს თავი! ამ ორი წლის განმავლობაში ჩემ კარგად გაიცანით, თუ რა მეფანშე ყოფილან ეს ვაჭრატონები. — **ბი** კიდეც, ბატონებო, ერთი მაგალითი იმისი, თუ რა ძალია საზოგადოდ საქმის მართვა-წარმოება. **«დროების» 247** ნომერში სოფ. **წანხუ-**თიდან (**მზურგეთის** მაზრაში) იწერებოდენ შემდეგს: «**თუმცა** ჩვენი სოფელი რკინის გზის სტანციიდან ჩამდუნსამე საქვნიშედ მდებარებს, მაგრამ არავითარი წესი არ არსებობს ვაჭრობისა. **თქ**საში გირვანქა პური ოთხ-ხუთ კაპეკათა ჰსწერია და აქ კი ექვს კაპეკათ ჰყიდიან, ისიც მეორე სორტისა და ხშირად ტალახსა-ვით გამოქციან; **შაქარი** აქ სტანციასთან ოც-და-შვიდი კაპეკია გირვანქა და **მზურგეთში** კი, სადამდინა-ც ოცი ვერსი ურმით უნდა ვაჭ-

რონ საქონელი, ოც-და-ხუთი კაპეკი ღირს.» ამ ამბავს იწერებოდენ **წანხუ-**თიდან რვა ქრისტიანობისთვის. ამდე დროს, თელავის საზოგადოდებოში **შაქარი** იყიდებოდა გირვანქობით **23** კაპეკად და მთელი თავადობით **22 1/2** კაპეკად. რისგან წარმოდგება, რომ **შაქარი**, რომელიც მოდის **მდ.** თელიდან **თბილისში** იმერეთზე და მხოლოდ **თბილისიდან**, კარგი გზის უქონლობისგან, რის ვაივალახით მოდის თელავში, ჩვენში ღირს **22 1/2 — 23** კაპეკად, და **მზურგეთში** და **წანხუ-**თში კი, რომელიც რკინის გზას აკრავს, **25 — 27** კაპეკია? რასაკერაველია იმისგან, რომ თელავში, კერძო მოვაჭრეთა გაუმაძღარს გულს პირში აპყვდება საზოგადოდ ღუქნი და არას შემთხვევაში ნებას არ აძლევს ფასის უკიდურესად აწევას და **მზურგეთში** კი, საზოგადოდება შეჰსცქერია ტაქსას და მისგან მოვლის შევებას და შევლას!.. **ბა** დაარსეთ **მზურგეთში** და **წანხუ-**თში საზოგადოდ ღუქნები, იქონიეთ მასში ყოველ-გვარი საქონელი, და მაშინ ნახეთ, თუ იგივე ვაჭრები ყველაფერს ერთ-ორად და სამად უჭირო კარგს და იათად არ გაპყიდიან! **თელავში** რომ საზოგადოდებო არა ყოფილიყო, აქაც გირვანქა **შაქარი 25 — 28** კაპ. იქნებოდა, **ბ. და ს. პაპაევი** ორ-მანეთიანი ჩაი-თერთმეტ აბაზად, **სერგეევის № 6** ქალღლი ოზმა ოთხ მანეთად, მაშინ როდესაც ახლა გირვანქა **შაქარი 22** კაპეკია, ორ-მანეთიანი ჩაი ისევ ორ-მანეთად არის და **სერგეევის № 6** ერთი ოზმა სამ მანეთად და სხვ. — **შნ**ლა არ შემძლიან ძიზიყვლების ყურადღება არ მივაქციო ერთს გარემოებაზე, ურომლოთაც მათგან დაარსებული საზოგადოდ ღუქნების საქმე საშინლად აირვე-დაირვეა და ბოლოს კიდეც ჩაიფუშება, განსაკუთრებით თუ პირველიმდე დიდი ფულით დაწყეს საქმე. მაღაროელი გლეხის შენიშვნები ამ საქმეზე რივიანი იყო და უთუოდ სახეში უნდა მივიღოთ. ამ ქამად მე ვვაქციე მხოლოდ ქიზიყვლების ყურადღებას ერთს საქირო საგანს: საზოგადოდ საქმე მაშინ მოიპოვებს ხალხის გულს, როდესაც ამ საზოგადოდ საქმის მდგომარეობა, წარმოება, ზარალი, მოგება ნათელსავით ცხადია ყველასათვის; მაგრამ თუ მდგომარეობა საქმისა ბნელია, წარმოება უთავ-ბოლოა, მოგება და ზარალი გამოურკვეველია, მაშინ, დიერწმუნეთ, ხალხის უკანასკნელი ქონების შელევაც ამ საქმეზე ვერას გახდება. — **მთქვათ** მე ვარ საზოგადოდ ღუქნის გამგებობს ერთი წევრთაგანი და მმართველი ვაჭრობისა, ე. ი. გამომწერი და მსყიდველი საზოგადოდ ღუქნისათვის საქირო საქონლისა. მოდინართ და მკითხავთ: რამდენი მანეთის საქონელია დღეს თქვენს ღუქანში? მე გიპასუხებთ: რა მოგახსენოთ, არ ვიცი, რამდენი ნაღდი ფული გაქვთ? — **ბი**დევ ის პასუხი — არ ვიცი. **რამდენი** მანეთისას ჰყიდიდ თვეში? — **ბი**დევ,

არ ვიცი. **თვეში** რამდენი **შაქარის** დამზადება გქირდებოთ? — **ბი**დევ, რამდენი ჩაი, საპანი, თამბაქო, პანიროზი და სხვა? — **ბი**დევ, არ ვიცი. **წარსულს** თვეს რამდენი მოგება გქონდათ **შაქარზე**? ჩაიზე? თამბაქოზე? **წერიმალზე**? — **ბი**დევ, გულ-დასალონი პასუხი — არ ვიცი. **მამღვეთ** კიდეც სხვა კითხვებსა შესახებ ღუქნისა და ყველაზედ გესმით ერთი და იგივე პასუხი: რა მოგახსენოთ, არ ვიცი. **ამ** გვარი ბნელი მდგომარეობა და მოქმედება სასო-წარკვეთილებაში ჩაპყრის ყველა მონაწილეებს. როგორც გამსესხებელ-შემნახველს ამხანაგობაში ყოველი წარმოება სრულდება და ბეჯითებით გამოკვლეული ვხვით, სადაც ერთი კაპეკი ვერ დაიმალება, სწორედ ამ გვარივე სისწორით უნდა წარმოებდეს საზოგადოდ ვაჭრობა და მაშინ არა თუ მხოლოდ დამწყობნი და გამგენნი თავს დასდებენ ამ საქმეზე, არამედ თვით საზოგადოდებაც არაფერს დაიშურებს მის წარმატებისათვის. მრთი სიტყვით, მივაქციე ძიზიყვით ყურადღებას მასზედ, რომ მათ იწყონ ვაჭრობა ევრედ-წოდებულ ბუზგალტერიის წესით, ე. ი. იქონიონ და აწარმოონ ის დავთრები, რომელსაც მოითხოვს ბუზგალტერია. ჩვენში ფრიად ცოტა მოიპოვება ვაჭრობის ბუზგალტერიის მკოდნე, მაგრამ რაც არ ვიცით, უნდა ვისწავლოთ.

ამ საგნის მდგომარეობა თელავის საზოგადოდ ღუქანშიაც არა სანატრელ მდგომარეობაშია, ე. ი. აქაც საქმე ცხადი არ არის, ბუზგალტერიის წესით საქმის არ წარმოებისაგან, მაგრამ წევრნი გამგებობისა ბეჯითად შეუდგენენ ბუზგალტერიის შესწავლას და ახალი წლის პარველის იანვრიდან უთუოდ იქნება შემოღებული ეს წესი. ბი მაშინ იქნება საქმე ცხადი, ვაჭრობა ნამდვილი და წესიერი.

წმირლი რამდამოტონ. რვა წელიწადია მას აქვთ, რაც სოფელს სოფელში არის დაარსებული სოფლა აჭარია საზოგადოდებისგან; ამიტომ აქ არიან ისეთი უმაწვილები, რომელთაც გაუცნიათ კითხვის გეო. მოდინ ჩემთან ხშირად და მთხარევენ სავთხარეს წიგნებს, მაგრამ, სამწუხაროდ, არ შემიძლია დაუკმაყოფილო მათი თხოვნა სოფლის ბიბლიოთეკის ქართული წიგნებით სიღარბის გამო; რაც ორივე წიგნი მოიმეზნებოდა სოფლის ბიბლიოთეკაში და ან რაც კერძო პირებისგან ვიშოვნე, რამდენიმეჯერ გარდავაკითხეთ და მეტი ვეღარსად მიშოვნია. გული შეთანდრება, რაცა მომეზნე გასკუული გლეხის ბიჭი მოდის სავთხარე წიგნის სათხარეწადა და მე კი ვუხსნება, ვერ არა მაქვს და მალე ვიშოვი-მეთქი, მაგრამ საიდან უნდა ვიშოვნო, — არ ვიცი, რაცა აჭარის საზოგადოდების სიღარბის გამო მიუცილებელი საქირო სსსწავლო ნიუტების უიდავც ძლიერ უმეღაღე-

ბა ამიტომ. უმორჩილესად ვთხოვ სარკვევით წერა-კითხვის გამავრცელებელს საზოგადოებას, რომ შეიხრწლოს სწავლის მოყვარე გლეხის ბავშვები და გამოგზავნოს ჩემდამი რწმუნებულს ხოკლევის სკოლის ბიბლიოთეკისთვის რამდენიმე ქართული საკითხავი წიგნი.

სკოლის მასწავლებელი ისიდორე ქიჭინაძე.
1883 წ.

დეკემბრის 19-ს.
(8-81)

რუსეთი

რუსეთში მიწის მეშნა ხალხი ძლიერ დაზარალებულია ვსრედ წოდებული «ქვეყნის მკამლებსა» და ჩარჩებისაგან; ესენი თითქმის უფასოდ ყიდულობდნენ მიწის ნაძუშევარს და გლეხ-კაცობის ნაწარმოებს საქონელს თვით მწარმოებელთაგან, რომელთაც არავითარი საშუალება არა აქვთ თავიანთ ნაწარმოებათა უზარალოდ გასასაღებლად; მიწის მეშნა ხალხს ხელმოკლეობისა გამო არ შეუძლია გაიტანოს თავისი ნაწარმოები სხვა ცოტათი მაინც მომარებულს ადგილს; მან არ იკის, თუ სად რა ნაწარმოები ესაჭიროებათ; ამისათვის იგი იძულებულია ხელში ჩაუვდოს სამწარით მოპოვებული ლოკმა პური «ქვეყნის მკამლებს», რომლებიც მას ნიადაგ თავს ადგიათ, სარგებლობენ გლეხ-კაცობის ხელმოკლეობითა და, რადგანაც უფრო ვაჭიროებულა გლეხ-კაცობა, მით უფრო მეტს სარგებლობას გამოარჩებენ ხალხს. როგორც რუსული ვახეთები ვეატყობინებენ, პეტერბურლის ვუბერნის ზოგერთა მემამულეთ, ზემოთ აღწერილ მანერ ვარემობისაგამო, ვანუძრახეთ დაარსება ამხანაგობისა, რომელსაც დანიშნულებად ექნება ჩარჩების და «ქვეყნის მკამლების» შუამავლობის მოსპობა მწარმოებელთა და მომხმარებელთ შორის, ამხანაგობის ძირითადი თანხა 500,000 მან., მისი საქმეები უნდა აწარმოვოს უფლებით აღჭურვილმა პირმა, რომელიც, ამხანაგობის პროექტის თანხმად, ვალდებულია ვამონახოს შესაფერი ადგილები სხვა-და-სხვა ნაწარმოებთა გასასაღებლად და ვასავრცილებლად; იმავე პირს ეკუთვნის ხელმძღვანელობა ამხანაგობის ყველა ოპერაციებში. ამხანაგობის პროექტი ამ დღებში უნდა წარუდგინონ უმაღლესს სამმართველო წრეთა ვანსახილველად.

პატარა სოლნიშინი, რომლის თავ-ვადნაყოფი აღწერილი იყო «ღროების» წინა ნომერში, რუსული ვახეთების სიტყვით, ავად-მყოფობას ვადურჩა და მიღებულ იქმნა სრულს სახელმწიფო ხარჯზე კონსერვატორიაში. (—1)

როგორც იწერებოდა, ზოგიერთი ინგლისელები ვულ-მოღვინედ სწავ

ლობენ რუსულს ენას; იმათ უმეტესობას შევადგინენ სამხედრო სამსახურში მყოფნი.

უცხოეთი

გაზ. «რუსკი კურირს» შეუტყვია, რომ ბუღჯარის მთავარმა, როდესაც რუსეთში იყო, იმპერატორის ტულის საიარაღო ქარხნის შეუქმნათა თავის ვარსთვით 20,000 ვინტოვს, სხვა-და-სხვა იარაღი და ვატრონები სულ რაღაც მილიონი მანეთისა. ეს ოფელი ვარობისაძებრ რა წლის კანონდრობაში უნდა ევადნადოს მთავარმა. ვარობის ძალით ბუღჯარის სალარომ 20,000 მანათი უნდა ჩაბაროს ტულის ქარხნის მომავალ წელში.

«სონტა ჩვენთა» ასეთი ღაცანიური ტელეგრამა მიუღდა საფრანგეთს ზღვათა მინისტრს სონტაის ადგილის თავობაზე. წინანტრუული ვახეთები ძლიან ვახსარებია ამ სიმავრის ადგილს და თავ-ვამოდებთ, ამაყად ღაცანავახებენ, რომ ევრამით ავღეს ეს სიმავრე, დიდება და ვატივი ჩვენს მამაცს ვარსა. მაგრამ ჩვენი ვარამ რომ ვამიარჯეებდა, ამში ეკვი არავის ეჭონდა.

ეს ვამარჯეება დიდს ვავლენას იქონიებს ჩინეთის დიპლომატებზე, ზომიერად ვუფროს და ვისერს მოადრეკინებს საფრანგეთის წინაშე: ნათლად დავუტვიციებს იმათ, რომ საფრანგეთის ძლიერება არა სუსტდება და უფროსი საქმეება აქვს დაიცვას თვისი უფლებანი და სიმფლობელები ინდო-ჩინეთში. ჩვენი ვამარჯეება ასამიარუნებს აგრეთვე იმ ინგლისურს ვახეთებსაც, რომელთაც სურთ, ამ ვაჭირებულთა ძლიანდრობად ვამარჯეებულნი ვამოვადეთო. ინგლისს ეს ვახეთები სწორედ მარჯეე დრო აქვს, რომ შევაცნობა ივისროს ჩინეთსა და საფრანგეთს შორის; ეს როგორც საფრანგეთისთვის, აგრეთვე ინგლისისთვისაც სავსარგებლო იქნება.

ამავე ვახეთების სიტყვით, ვაროის ბიურის და დიპლომატიურის წრებში დიპლომატიით ღაცანავახებენ, რომ ღორდამა ვახეთებმა და მარვიზ ძენგმა, რომელსაც ეს უახსენებლად ღორდამში იყო, საიდუმლო ვარობა შექტრეს ურთიერთ-შორის, რომ ინგლისმა ივისროს ჩინეთსა და საფრანგეთს შორის ვუვაცნობა. მაროში დავწმუნებულნი არიან თურმე, რომ ჩინეთი ამ ვარობას ძალით ინგლისს უთმობს ვუნძუფას საინანსს, თუ ინგლისს მმართველობა ვახინგეთისთვის თავს დაწებებანებს საფრანგეთისა. ამ ვუნძუფას ბეკრი ღითონის მადნება და ვუვაცნო თურმე ძლიან ვარაგა; თუ ინგლისმა მოახერხებს საფრანგეთს, მიერ ვახინგეთს თათობას, ჩინეთი, შეიარების შემდეგ ექნის თვე რომ ვავლენს, მამინ ჩაბარებს ამ ვუნძუფას. ამას ვარდა ჩინეთი არც ტონანის ვავლენაზე ამბობს უარსა.

ამას წინათ ვაცნობეთ მკითხველებს, რომ ოსმალით: მმართველობა ძლიან შეუძინება და შეუფიქრანება

გრუ-წინასწარმეტყველის მხდის მოქმედებას. ეს ვადეკე ვეუთობლობთ ვახეთებადამ, რომ საფრანგის ვორტის სწორედ «სათრთხუნად» ვაცნდობა მხდის, როგორც ვახეთები ვკატეობინებენ, უახსენებლად ვამარჯეებას ისე ვუმაღლებთ: ხალხის ოფაღში მხდის მნიშვნელობა. რომ არამდე თუ ვემო აფრთვის ტომები, თვით ევკაპტის ზოგერთა რსმეობაც თურმე ვადანსულან მისს მხარეზე. ამ ვარემობას ოფად დავღებობა მმართველობის წრეში და მამობენ თურმე, ავახებთ არ მოხდეს ზოგერთ მახრებში, სადაც მცხოვრებულს, ცოტა არ ივის, ვეუთობთ ძლიანავახება. სტამბოლში დიპლომატიური წრეები ძლიან ვავკარეებულნი არიან თურმე, იმავე უფრო ბეკრს ღაცანავახებენ, რომ შესაძლებელია ჩინეთსა და საფრანგეთს მყოფდესთ ომი და ვადეკე იმავე—თუ რა შედეგი ექნება ამ ომს ევროპისთვის, ვადრესულანის ველიგიურს მოძრობაზე, რომელიც უფრო სამშია მთელი ქვეყნისთვისა. ინგლისის ასეთის, არა ჩვეულებრივს ვახეთების მიზნებს შესასვლელად საჭმეების დიპლომატიისა ვწინაშე ვარემობას, ვითომც ღორდეს დეპტერინის მიერც წინადადება თავის მმართველობისთვის—ხალხს სული ვადროთ სუფანზე-და, და ინგლისის ვახინგეტიც ნელ-ნელა ეჩვენებს ამ ოფისსა. ზოგნი ვადეკე ამტყვიებენ, რომ ინგლისი უფროსს შემდეგში მხდის როგორ ვახს აქს და შემდეგ ამის მოქმედების კავლობაზე ისიც დავწუებს მოქმედებას. ვარ ინგლისის სუფანს არავითარი ინსტრუქცია არ მიუღია, და დავწმუნებულნი არიან სტამბოლში, რომ ვირველივე ვურთერთ, რომელსაც ამ დღებში მოვლიან, ღორდი დეპტერინი შესამჩნევს დეპტერის მიადებს ღორდი ვახინგეთის-გან ევკაპტის საქმეების შესახება.

უცხოეთის მხარეთა შემოსება ოსეთში.

შემოსევა სხვა-და-სხვა ტომთა ოსეთში დაიწყო მე-V საუკუნეში. ბევრ საჩინო სამეფოებს ეკირათ თვალი ამ პატარა მხარეზე, მაგრამ რა გამოარჩენა შექონდათ ოსებისაგან მაგ. იმისთანა სამეფოებს, როგორიც იყო ბიზანტია? რასაკვირველია, ძალიან მცირე მატროპოლით სარგებლობას მოუტანდა ოსეთი სხვა-და-სხვა სამეფოს; ამასვე უნდა დავუმატოთ სიმედიე ვალაშკერებისა ოსეთზე და აშკარად დავინახავთ, რომ არავის არ მოუვიდოდა თავში დაყრობა ოსეთისა. მაგრამ ბიზანტიას და სხვა სამეფოებს არ უნდოდათ ოსების ვერცხლი; იმათ უნდოდათ მხოლოდ, რომ ოსები ომებში დახმარებოდნენ. ბატქმული იყო მამინ ალანების (ოსების) ვარი. შველა სტილიობადა, ე-ვარი ომის დროს თავისკენ მიემბრო. ამას ვემტკიცებენ სხვა-და-სხვა ფაქტები, როდესაც ოსები ფულის ვულისთვის ვმეველებოდნენ ხან ბიზანტიელებს, ხან სომხებს, ხან ივერიელებს, ხან სპარსელებს და სხვ.

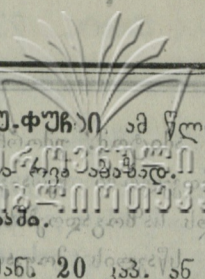
550 წ. ბიზანტიელებს და სპარსელებს მოუვიდათ ჩრდილო-დასავლეთის უნდა ეკუთვნოდნენ ლაზიკა, ოსეთი და სხვ. ბოლოს ბიზანტიამ ავჯობა სპარსეთს და ხელში მოვიდო, როგორც ოსეთი, აგრეთვე სხვა ადგილებიც.

562 წ. იუსტინიანმა ვალიაშკრა ძველთა მითილებზე და დაიპყრო ჩერქეზები, ოსები, აფხაზები და სხვ. მათიანეს სიტყვით იუსტინიანეს ხელთ ეპრა მთელი მხარე, მდ. თერგიდამ დაწყობილი ვიდრე ტაბანამდე*). იუსტინიანემ ვავერცილა ქრისტიანობა ოსებში, ჩერქეზებში და აფხაზებში. ოსები იუსტინიანეს წმიდათა სთელიან და «ოსს» ეძახიან. ვიგურიამში, სოფელ ვალიათში იმყოფება ეკლესია, რომელსაც ოსები იუსის (იუსტინიანეს) შუარს ეძახიან. ვიგურიის ეკლესია, უფველია, იუსტინიანეს დროსა უნდა იყოს.

იუსტინიანე ძალიან სტილიობდა, რომ მთიელები თავის მმართველობის ქვეშ ჰყოლოდა; ამიტომ ის ავილოვებდა ოსურ «ალღარებს» (თავადებს) სხვა-და-სხვა ხარისხით, ფულით და სხვ. ოსებს ახსოვთ იუსის დროის ალღარები როსტომ და ბიბლია. ამ ალღარებს მარი ბროსეც იხსენებს. ის ამბობს, რომ «სამ ბატონიშვილს სიდიომნების ვვარისას, როსტომს, ბიბლიას და ვილოსანს იუსტინიანმა უბოძა მენა-ფლოველი, სხარაზმა და სხვა ადგილები; ამ ალღარებში იწყობა შრისთავეების ვვარიონს**). ამასვე უწოდებთ ბარონი ვაკსტაუზენი ამბობს: «იმიერატ. იუსტინიანმა, რომელმაც 574 წ. აღიყვანა საქართველოს ტახტზე პირველი ბაგრატიდი ზურამი, დანიშნა ოსი როსტომი ძიჭატოსი ერისთავად 39 სოფლისა მდ. შინთან (შინთან?)**)». როგორც უნდა იყოს, მაინც იუსტინიანეს თავის სიკვდილამდე ეკირა ოსეთი და აგრეთვე ვან-ტქმული ვეფილე Caucasiae pylae (ღარი-პქლანი, ღარი-ძლი). იუსტინიანის I შემდეგ, მისის მემკვიდრის იუსტინე II დროს, როგორც ოსები, აგრეთვე აფხაზები და ჩერქეზები ვანთავისუფლდნენ ბიზანტიელებისაგან, რადგანაც მამინ იმიერატ. იუსტინე II შექონდა ვაცხარებული ომი სპარსელებთან. შემდეგი შემოსევიანი მონგოლებისა, სპარსელებისა, არაბებისა და სხვ. არა ვავდა ბიზანტიელთ შემოსევას.

1218 წ. მონგოლები ვანდნენ საქართველოში და 1221 წელს აიღეს ქ. თბილისი. ამის შემდეგ ბატიჩანი ვარდავიდა მთებში და დაიპყრო ოსები. 1225 წ. ძველთაში უფრად ვახნდა არაბელი ველალ-მდინი, დამარცხა მონგოლები და ვანდენი იგინი.

*) Brosset, I, page 212.
**) Additions et éclaircissements, M. Brosset, pp. 372—385; იხილეთ ზრუკუე История Грузии Голвина, стр. 40.
***) Закавказский край. Барона Августъ-фонъ-Гакстгаузена, II, 79.



აქციალიდა. ამის შემდეგ ოსები არა-
ბელთ ხელ ქვეშ იყვნენ...

ბავიდა ას-სამოცი წელიწადი ჯე-
ლოლ-მდინის მს. ეთმი მოყვარობის შემ-
დეგ, და ბავკასიას თავ-ზარი დასცა
«ჩინგისხანის შემკვიდრე გმირმა», გან-
თქმულმა თეძურლანმა. 2 თებერვალს
1386 წ. იმან აილო თბილისი და
შემდეგ დაიპყრო ოსები, ფშავები,
ხეესურები, გულა-მაყრელები და სხვ.

მე-XVII საუკუნეში დაესივნენ
ოსეთს ყაბარდოელები, შირიმის თათ-
რები და სპარსელები. ოსები ამო-
ბენ, რომ შაჰ-აბასი მოვიდა მალა-
ჯირში, სადაც ოსები დაუხვდენ ნუ-
ხალის ციხეში და რამდენსამე ხანს
გაუმარცხდნ მათ; მაგრამ შემდეგ ერთ
ქალს ელალატინს ოსებისათვის. შაჰ-
აბასმა აილო ციხე ნუხალი და და-
იპყრა მთელი ოსეთი...

სელეგრაჟი
(ჩრდილოეთის საავტოგრაფიო)

21 დეკემბერს.
ხარკოვი. წუხელის გადიწვა
კომერციალური კლუბის შენობა.

ბახმუში. რადინგო—ვასილიევ-
გოს მამულში, დონის რეინის
გზის სტანციის ნატალიევკის ახ-
ლო სპილენძის მადანი გამოჩნდა.

ტამბოვი. ქალაქის საბჭომ და-
ადგინა, რომ დირექტორებს და
წევრებს ქალაქის საზოგადო ბან-
კისათ თითო 10,000 მანათი კრე-
დიტის მეტი არა ჰქონდეს.

სარისინი. დღეს მატარებელი
გრაიზოვარციინის რეინის გზა-
ზედ ყველა მოსამსახურე პირე-
ბითურთ ექვსი საყენის სიმაღლე-
ზედ ხევში გადავარდა. მატარე-
ბელში მსხდომნი ყველანი ცოც-
ხალნი გადაჩნენ.

მოგილიანი კოდოლსკისა. ვო-
დოლის შაქრის მექარხნეთ უნდათ
იამოლოის მაზრაში შაქრის კეთე-
ბის სასწავლებლად სკოლას დაა-
ფუძნან.

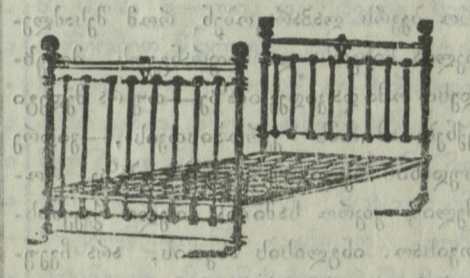
ლმდონი. ოქციბალიურად გა-
მოცხადებულია, რომ ინგლისის
კონსულების იურისდიქცია ტუნის-
ში გაუქმებულია, რის გამოც ინგ-
ლისის ქვეშევრდომთა საქმე ად-
გილობრივ სასამართლოთა ხელ-
ში იქნება და არა კონსულების
ხელში.

რომი. იტალიასა და საფრან-
გეთს შუა თანხმობა ჩამოვარდა
შესახებ კონსულების იურისდიქ-
ციისა ტუნისში.

ინგლისის მთავრობის ბანკმა 85 კაპ.
მშენიერი აპელისინის მარმელადიქი-

ლა (5 გირ.) 1 მან. 30 კ., ტელა-
პი-შმისაის და ხელოვნისთვის გირ-
ვანქა 80 კ., ინდიური ბრინჯი 6 კ.,
ფინჯნები ლაჰაქებითა ლუქ. 2 მ.
40 კ.-დამ, წისქვილების ყაიისთვის 1
მანათიდამ, ბეზმერი სასწორი 1 მან.
25 კ.-დამ, სოჯახო სასწორი 5 მ.-
დამ. ინგლისის მაღაზიაში. აქვე
იყიდება ძალიან იაფად: ჩინიკები,
ფოლდოებსი, პრიბორონი და სხვა სა-
ქონეობი ბრიტანის მეტალისა, ფან-
რები, უთუოები, უნავიკები, კლე-
ოჩკები და სხვა მხის-სათი და ხე-
ლოვანებითი ყვევილები შუშის კოლა-
პაკებით ნახევარ ფასად იყიდე-
ბიან. (8—4)

ინგლისური ჩინის კრავიტაჟი



ერთის საწოლი 7 მანათიდან და
ორის საწოლი 14 მანათიდან, მათი
ლეპობი, ზღვის ბაღანით გატყენილი 5-
დან 8 მანათიდან. კიდეგ შექმდები ნივ-
თება იყდება 25%-ით უფრო იაფად,
კიდრე სხვაგან სადმე: ბრიტანის მეტა-
ლის ნივთები, ჩაიდნები, საკაჩქე, სა-
შაქრე, ჩაისა და სტოლის ვოკუბო ხანგ-
ლებითა, ფაინოსი, დასადგუელი, შირის-
საბანი, სტაქუბი, სუფოვანი, საწყა-
კები, რიუგები, გრაფინგები, საქაშური,
თეუგები, ბლუდები, სასალათები, ტაშ-
ტები, საბოკები, სამარილები, გარნი-
ცის საფუკები, უნავიკები კაცისა და
ჭაღისა, ადირები, ზღისტუბი, ტანისა-
მოსის დასავიადებები, საბადო მარბტ-
ლები, ვაქსები, უთოები, წისკვილები,
სურსები, ქაღობი, კლიტები, ანგლისის
თოფები და რეკოლეკრები, პიუბი, ზა-
რაადები, ვაშლიულები, საფანკები, ნიწ-
ბები, ვატერშოფები, სახნები, ზუღაქები,
წინდები, სუფრები, სადჭეკებისათვის
რგოლები, ემაღანის ჭურჭელი, მურა-
ბები, გამფიტები, პიგულები, სოუსები,
ზღვის ბაღანი, დიმიკიტონები და სხ.
ინგლისურს მალაზიებში №№ 156,
157, 158, 159 და 160. ამ ნომერებს
ეურადლება მიჰქცეთ. (100—35)

4,000 თეუმი 1-ს სორტისა,
ორი მანეთი დუკინი! დანები ჩანგ-
ლებით, ჩაი 1-ი მოკრეფისა, მშვე-
ნიერი, 1 მან. 60 კაპ.; ხველების
განჭეტები და მურაბა სხვა-და-სხვა
სორტებისა, ესენცია კაკაოსი, პი-
კულები, თოფები, რევოლვერე-
ბი, ჭიანჭველები და სხ. ბევრი
ინგლისის მაღაზიაში, აგრეთვე ყო-
ველთვის ინგლისური და ჭრან-
ცურული რეინის კრავიტები და
სხვა საქონელი 307. უფრო იაფად,
ვიდრე სხვაგან სადმე. (8—5)

რადგან კსპობთ ვაჭრობას სასმელე-
ბით და სხვათა საქონლით, ამისათვის
არა ჩვეულებრივის სიიფთით ვუიდი: ვა-
ნაჟს, პორტუგისს, სერესს, შამპანის
ღვინოს და სხვაგვარს ღონდონის მ-
გზინში კამერციულ ბანკს ქვეშ.
(10—1)

სასტუმრო «პარიჟი»
სასაბლის ქუჩაზე გადავიდა, ახალი
მატრონების ხელში, რომლებმაც ვა-
აუმჯობესეს სასტუმროს ნაკლებევა-
ნება ყოველის მხრით. ფასი №-ს 70
კ.—2 მანეთადი. სასტუმრომ შეი-
ძინა საუკეთესო მზარეული თბილის-
ში. ფასი სასმელ-საქმლისა და სხვ.
ძლიერ გაიფებულია, ზრდილი და
მარჯვე მოსამსახურეებით.
ამხანაგები: ან. ცამყურადმე.
(3—2)

მშენიერი ქუჩა-ქუჩაი ამ წლის
ბოლომდის იყიდება.
ანგლისის მაღაზიაში.
ნუ მისცემთ 2 მან. 20 კაპ. ან 2
მან. 40 კაპ. უარეს ჩაიში სხვაგან.
იქვე იყიდება ხელოვნური ყვევი-
ლები მინის ხუფებით, ლამაზ, ქუდე-
ბი, ღრატეა, ტრიკო და სხვა მრავა-
ლი საქონელი ნახევარ ფასად.
(18—3)

თბილისის თავადაზნაურობის საადგილ-მაგულო
ბანკისა.

ზამეგობა თბილისის თავადაზნაურობის საადგილ-მაგულო ბანკისა
ამით აცხადებს, რომ რადგან 19 დეკემბერს ამა 1883 წლისა დანიშნული
ვაჭრობა ვერ შესდგა ზოგჯერ მამულვებზედ, ამიტომ დანიშნულია ბანკის
წყადების 21 წ-ის ძალით მეთრე და უკანასკნელი ვაჭრობა ქვემოხსენებულ
მამულვებზედ 5-ს იანერისათვის 1884 წლისა, შუადლის 12 საათზედ, ბან-
კის სადგურში, თ. ზრუზინსკის სახლებში № 13.

ვლახაშვილი (იგივე მატახელაოვი), ბესო ანდრია-ძე. მართ-სართუ-
ლიანი სახლი ერთ-სართულიანის კლიკელით და 48 1/2 ოთხ-კუთხი საქენი
მიწით. მე-2 განყოფილებაში, ქუჩაში თაფნი ვალი 1,032 მანათი 61 კა-
პეიკი, დარჩენილი 76 მანათი—სულ ერთიანად 1,108 მან. 61 კაპ.

ვანგებოვისა, ავრაჩენა მასილის ასული. ორ-სართულიანი ქვითკირის
სახლი ყოველივე მოწყობილობით და 90 ოთხ-კუთხი საქენი მიწით. მე-8
ნაწილში, მე-2 განყოფილებაში, ქ. თბილისში. თაფნი ვალი 6,721 მან.
27 კაპ., დარჩენილი 743 მან. 11 კაპ.—სულ ერთიანად 7,464 მან. 28
კაპეიკი.

გურგინბეგოვი, ალექსანდრე იაკის-ძე. ორ-სართულიანი ქვითკირის
სახლი და ორ-სართულიანი კლიკელი 160 ოთხ-კუთხი საქ. მიწით. მე-11
ნაწილში, მე-2 განყოფ., ქ. თბილისში ახალ-პრსენალის ქუჩაზე. თაფნი
ვალი 10,562 მან. 1 კაპ., დარჩენილი 1,002 მან. 22 კაპ.—სულ ერ-
თიანად 11,564 მან. 22 კაპ.

უბრავევი, ანდრია მსევას-ძე. ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი,
სარდაფის სართულით, ყველა თაფის მოწყობილობით და 104 ოთხ-კუთხი
საქ. მიწით. მე-5 ნაწილში, 1 განყოფ., ქ. თბილისში, შრანგების ქუჩა-
ზე. თაფნი ვალი 24,772 მან. 69 კაპ., დარჩენილი 2,171 მან. 98 კაპ.—
სულ 26,944 მან. 67 კაპ.

თარხან-მოურავოვი, ლუკა მატატეს-ძე. სახნავი და საბალახე ადგი-
ლები 108 დესეტინა 1,735 ოთხ-კუთხი საქ. თბილისის გუბერნიაში, ბო-
რის მაზრაში, სოფ. ცხურეთში, სათხარლოში და სხ. თაფნი ვალი 8,771
მან. 43 კაპ., დარჩენილი 528 მან.—სულ ერთიანად 9,299 მან. 43 კაპ.

შალიკოვები: პანსტანტინე როსტომის-ძე, ნიკოლოზ, ბიორგი, მი-
ხეილი და მართა ღიმიტრის-ძენი, და სალომე პანტელემის ასული. სახნავი,
საბალახო, სათიბი ადგილი და ტყე 1447 დესეტ. 2296 ოთხ-კუთხი საქ.
თბილისის გუბერნიაში, ბორის მაზრაში, სოფელს სკრაში. თაფნი ვალი
32,168 მან. 54 კაპ., დარჩენილი 2,012 მან. 14 კაპ.—სულ ერთიანად
34,180 მან. 68 კაპ.

ხეჩატურისანი, მრისტეფორე ბრიგოლის-ძე, (აწ ავალოვებისა), სახნა-
ვი და ავარაკი მენობებით 151 დესეტ. 300 ოთხ-კუთხი საქ. თბილისის
გუბერნ., ბორის მაზრაში, სოფ. ბრეთში. თაფნი ვალი 8,680 მან. 67 კ.,
დარჩენილი 483 მან. 52 კაპ.—სულ ერთიანად 9,164 მან. 19 კაპ.

ბაქრაძე, იოსებ ლავითის-ძე. საბოლნე ადგილი ზომით 7 დესეტინა
1843 ოთხ-კუთხი საქ. თბილისის გუბერნ. და იმავე მაზრაში, სართიკალა-
ში. თაფნი ვალი 4,933 მან. 64 კ., დარჩენილი 333 მან. 52 კაპ.—სულ
ერთიანად 5,267 მან. 16 კაპ.

ერისთავი, იოსებ ლავითის-ძე. ტყე 183 დესეტ. 1920 ოთხ-კუთხი
საქ. თბილისის გუბერნ., შიონეთის მაზრაში, სოფ. ბოჭორმაში. თაფნი
ვალი 2,000 მანათი, დარჩენილი 89 მან. 20 კ.—სულ ერთიანად 2,089
მან. 20 კაპ.

ერისთავი, პონა (იგივე იაკობი) მირმანოვის-ძე. სახნავი და საბალა-
ხო ადგილები ზომით 119 დესეტ. 946 ოთხ-კუთხი საქენი, თბილისის გუ-
ბერნ., ბორის მაზრაში, სოფ. შულის-ციხეში. თაფნი ვალი 989 მან. 55
კაპ., დარჩენილი 82 მან. 42 კაპ.—სულ ერთიანად 1071 მან. 97 კაპ.

ჯორჯაძეები: მიხეილ ნოდარის-ძე და პანსტანტინე სოლომონის-
ძე. მენაბი 2160 ოთხ-კუთხი საქ. თბილისის გუბერნ., თელავის მაზრაში,
სოფ. საბურეში. თაფნი ვალი 2,000 მან., დარჩენილი 96 მან. 57 კაპ.—
სულ ერთიანად 2,096 მან. 57 კაპ.

თამაშაძევი, მასილი ზაქარია-ძე. სახნავი მიწები და ტყე 2052 დესეტ.
448 ოთხ-კუთხი საქ. თბილისის გუბერნ., თელავის მაზრაში, სოფ. ზემო-
ხოდაშენში. თაფნი ვალი 13,619 მან. 18 კაპ., დარჩენილი 587 მან. 8
კაპ.—სულ ერთიანად 14,206 მან. 26 კაპ.

მაყუბვილი, ივანე რამანის-ძე, მენაბი 1 დესეტ. 1800 ოთხ-კუთხი
საქ. თბილისის გუბერნ., თელავის მაზრაში, სოფ. რუის-პირში და იყალ-
თოში. თაფნი ვალი 800 მანათი, დარჩენილი 60 მან.—სულ ერთიანად
860 მან. (1—1)